62851 kat. komp.

SPRAWOZDANIE

ZE STANU I DZIAŁALNOŚCI

TOWARZYSTWA PRZYJACIÓŁ NAUK W WILNIE

ZA ROK 1933

(XXVII ROK ISTNIENIA)

WILNO

NAKŁADEM TOWARZYSTWA PRZYJACIÓŁ NAUK W WILNIE

Z ZASIŁKU MINISTERSTWA WYZNAŃ RELIG. i OŚW. PUBLICZNEGO

1934

SPRAWOZDANIE

ZE STANU I DZIAŁALNOŚCI

TOWARZYSTWA PRZYJACIÓŁ NAUK W WILNIE

ZA ROK 1933

Biblioteka Jagiellońska
1002681983

SPRAWOZDANIE

ZE STANU I DZIAŁALNOŚCI

TOWARZYSTWA PRZYJACIÓŁ NAUK W WILNIE

ZA ROK 1933

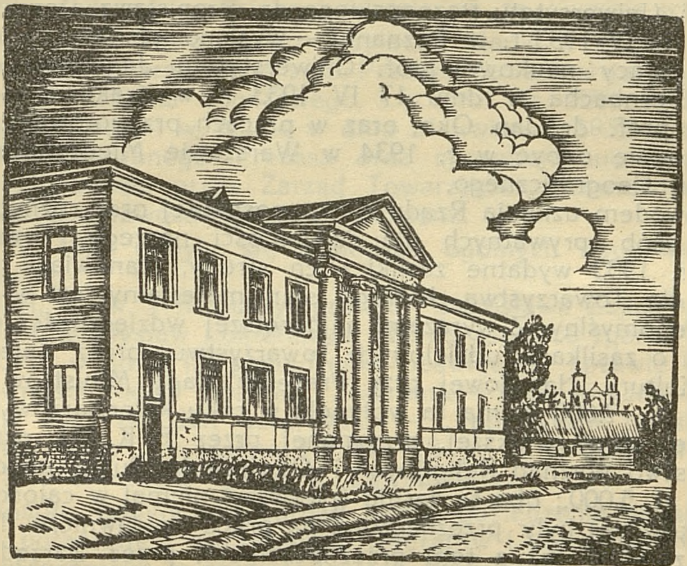
(XXVII ROK ISTNIENIA)

WILNO
NAKŁADEM TOWARZYSTWA PRZYJACIÓŁ NAUK W WILNIE
Z ZASIŁKU MINISTERSTWA WYZNAŃ RELIG. i OŚW. PUBLICZNEGO
1934

62857
II
1933

Druk. „ZORZA", Wilno, Wileńska 15.

4343
33/324

J. Koppen 1934

TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ NAUK W WILNIE

SPRAWOZDANIE OGÓLNE.

Mimo trudności finansowych, spowodowanych przez kryzys ogólny, działalność Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Wilnie w roku objętym przez sprawozdanie rozwijała się naogół pomyślnie.

Uwaga Zarządu Towarzystwa skierowana była z jednej strony ku kontynuowaniu i rozwojowi właściwej działalności T-wa, jako placówki naukowej, z drugiej zaś strony ku zapewnieniu T-wu podstaw materjalnych do dalszej egzystencji.

Wyrazem działalności T. P. N. jako placówki naukowej w roku 1933 były: intensywna praca Wydziałów naukowych, nieprzerwana działalność wydawnicza i wymienna oraz dalsze uzupełnianie i porządkowanie zbiorów bibljotecznych, archiwalnych i muzealnych, które nadal udostępniane były osobom pracującym naukowo tudzież publiczności szerszej; w związku z tem zaznaczyć należy, że ilość osób, korzystających ze zbiorów, stale wzrasta. Wyczerpujące dane o pracach powyższych są umieszczone w dalszych częściach sprawozdania dorocznego.

Poza czynnościami T-wa, uwzględnionemi w sprawozdaniach poszczególnych, gdy chodzi o kontakt ze światem naukowym — należy wspomnieć o udziale Towarzystwa: w dorocznem posiedzeniu Zarządu Kasy im. Mianowskiego w Warszawie — delegat T. P. N.

rektor dr. Witold Staniewicz; w obchodach: 50-lecia pracy naukowej prof. Uniwersytetu Poznańskiego dr. Bronisława Dembińskiego w dniu 14 IV 1933 r. w Poznaniu — wysłano pismo gratulacyjne, 40-lecia pracy naukowej prof. Uniwerstytetu Jagiellońskiego dr. Leona Sternbacha w dniu 17 IV 1933 r. w Krakowie — delegat T. P. N. prof. dr. Jan Oko, oraz w pracach przygotowawczych do mającego się odbyć w r. 1934 w Warszawie Międzynarodowego Kongresu Geograficznego.

Dowodem uznania Rządu Rzeczypospolitej oraz różnych instytucyj i osób prywatnych dla działalności naszego Towarzystwa były w r. 1933 wydatne zasiłki z ich strony, stanowiące wydatną pomoc dla Towarzystwa, którego stan materjalny jest w dalszym ciągu niepomyślny. Z wyrazami najgorętszej wdzięczności wspominamy tu o zasiłkach, udzielonych Towarzystwu: przez Zarząd Funduszu Kultury Narodowej przy Prezesie Rady Ministrów w wysokości zł. 7.600 (suma ta wpłynęła w roku kalendarzowym 1933 z ogólnej sumy większej, przyznanej przez F. K. N.), oraz przez Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w wysokości zł. 5.000.; oba te zasiłki (pierwszy niemal w całości, drugi zaś całkowicie) były przeznaczone na prace wydawnicze Towarzystwa i zgodnie też z tem przeznaczeniem, przez Zarząd zużyte zostały. Wzorem lat ubiegłych Wileński Bank Ziemski udzielił łaskawie Towarzystwu naszemu zapomogi w wysokości bieżącej raty pożyczki, ciążącej na nieruchomości T. P. N., co wyniosło w roku 1933 zł. 2.000. Prócz tego Fundacja im. J. S. Montwiłłów na dorocznem Walnem Zgromadzeniu Kuratorów przyznała T-wu zapomogę w kwocie 700 zł. celem upamiętnienia 25 lecia T-wa, którego jednym z założycieli był Józef Montwiłł. Wśród zasiłków, pochodzących od osób prywatnych, zasługuje na wyróżnienie hojny zapis ś. p. Stanisława Jodki, weterana r. 1863, zmarłego w Wilnie dnia 20 V 1933 r., który testamentem, sporządzonym nakrótko przed zgonem, legował na rzecz Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Wilnie zł. 6.000.; suma ta, po zatwierdzeniu testamentu przez Sąd, dzięki staraniom p. notarjusza Hołowni, wkrótce potem do kasy Towarzystwa wpłynęła. Pozatem emerytowany Dyrektor Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych p. Oktawjusz Rackiewicz ofiarował na rzecz Towarzystwa zł. 140., złożone do jego dyspozycji na cele społeczne przez pracowników Zakładu, z racji jego przejścia na emeryturę.

Wśród naglących potrzeb Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Wilnie w r. 1933 wybiła się na plan pierwszy konieczność znacznej rozbudowy obecnej siedziby Towarzystwa, która jest zbyt szczupła, nie odpowiada całkowicie wymaganiom i nie może dać należytego schronienia zbiorom. Oceniając w całej pełni olbrzymie trudności materjalne, stojące na przeszkodzie zaspokojeniu powyższej potrzeby, gdy i bieżące wydatki Towarzystw z wielką trudnością są opędzane — i nie łudząc się co do możliwości jego urzeczywistnienia w czasie najbliższym, Zarząd uważa jednak za swój

obowiązek troską tą podzielić się z członkami Towarzystwa i ogółem społeczeństwa polskiego i zwrócić na tę kwestję ich uwagę.

W r. 1933 Towarzystwo Przyjaciół Nauk w Wilnie poniosło bardzo dotkliwą stratę przez zgon Prezesa Towarzystwa, jego współzałożyciela i członka honorowego, ś. p. prof. dr. Alfonsa Parczewskiego, który zmarł w Wilnie w dniu 21 kwietnia 1933 r.; zasługom ś. p. nieodżałowanego Prezesa oraz sposobom uczczenia Jego świetlanej pamięci przez Zarząd Towarzystwa poświęcona została wzmianka w sprawozdaniu zeszłorocznem.

W r. 1933 odbyło się posiedzeń ogólnych naukowych dwa, mianowicie:

XCVI, w dn. 7 II: odczyt prof. dr. Stanisława Zajączkowskiego p. t. „Król Władysław Łokietek (w 600-ną rocznicę zgonu)“.

XCVII, w dn. 3 III: posiedzenie poświęcone sprawie czystości i poprawności mowy polskiej. Zagajenie — prof. dr. Jan Otrębski. Referaty: doc. dr. Jan Safarewicz — „Teoretyczne podstawy poprawności mowy“, dr. Halina Turska—„Ś. p. A. A. Kryński“, „mgr. Halina Safarewiczowa—„Ś. p. R. Zawiliński”.

Ponadto odbyły się bardzo liczne posiedzenia naukowe Wydziałów, połączone z odczytaniem referatów i komunikatów, co zostało uwidocznione w sprawozdaniach Wydziałów.

Walne zebranie zwyczajne odbyło się w r. 1933 jedno (dnia 31 maja).

Zarząd odbył posiedzeń jedenaście.

Na początku r. 1933 skład Zarządu T. P. N. był następujący: Prezes—prof. dr. Alfons Parczewski, Wiceprezes, jednocześnie Kierownik Bibljoteki i Kierownik Działu Rękopisów—prof. dr. Stanisław Kościałkowski, Kustosz Muzeum — Michał Brensztejn, Sekretarz — mgr. Aleksander Jodziewicz, Skarbnik i Administrator Nieruchomości — Józef Dunaj, członkowie — prof. dr. Iwo Jaworski i Wacław Weytko, przedstawiciele Wydziałów: I — prof. dr. Marjan Zdziechowski i prof. dr. Jan Oko; II — prof. dr. Władysław Dziewulski i prof. dr. Józef Trzebiński; III—ks. prof. dr. Bolesław Wilanowski— jednocześnie Redaktor Wydawnictw i Kustosz Składnicy Wydawnictw — i doc. dr. Ryszard Mienicki. W ciągu roku zaszły zmiany następujące: Prezes A. Parczewski zmarł dn. 21 IV; 30 V ustąpili na własne życzenie z Zarządu I. Jaworski i W. Weytko; na zebraniu dorocznem zostali obrani do Zarządu pp.: prof. U.S.B. dr. Stanisław Zajączkowski, doc. U.S.B. dr. Jan Safarewicz i prokurator Władysław Hołownia (na temże zebraniu zostali obrani ponownie pp. M. Brensztejn i J. Dunaj). Na posiedzeniu Zarządu w dn. 8 VI na stanowisko Prezesa został powołany jednomyślnie prof. dr. Marjan Zdziechowski; na temże posiedzeniu zostali obrani: na Kierownika Bibljoteki prof. dr. S. Zajączkowski, na Kustosza Składnicy Wydawnictw doc. J. Safarewicz i na Administratora Nieruchomości W. Hołownia; pozatem członkowie Zarządu zachowali funkcje, piastowane przez nich na początku roku.

Skład Komisji Rewizyjnej stanowili na początku roku pp.: dr. Zygmunt Zawadzki, prof. dr. Marjan Eiger i Władysław Hołownia— jako członkowie i pp.: Juljan Bądzkiewicz i Tadeusz Turkowski—jako zastępcy, zaś na walnem zebraniu zostali obrani na członków pp.: Zawadzki, Eiger i Bądzkiewicz i na zastępców pp. Turkowski i Ignacy Turski.

Od dnia 20 V 1933 r. do dn. 20 V 1934 r. zmarli następujący członkowie Towarzystwa: honorowy — Stanisław Ptaszycki, protektor—Stanisław Łopaciński i zwyczajni — Henryk Ciecierski, Jadwiga Jentysówna, ks. Zygmunt Lewicki, Witold Przegaliński. Cześć ich pamięci!

W dniu 1 I 1934 r. Towarzystwo Przyjaciół Nauk w Wilnie liczyło członków: honorowych 26, korespondentów 4, protektorów 5, dożywotnich, wieczystych i zwyczajnych 356, razem 391.

SPRAWOZDANIA
z działalności Wydziałów Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Wilnie w roku 1933.

SPRAWOZDANIE
WYDZIAŁU I
(*Filologji, literatury i sztuki*) *T. P. N. w Wilnie.*
za rok 1933.

W roku sprawozdawczym liczył Wydział 22 członków (nie licząc członków, należących do Sekcji Historji Sztuki). Zarząd Wydziału stanowili: prof. dr. Marjan Zdziechowski—-przewodniczący, prof. dr. Jan Oko—wice-przewodniczący, doc. dr. Stanisław Cywiński — sekretarz.

Zebrań naukowych odbyło się w tym czasie 5; przedstawiono na nich nast. prace i komunikaty:

Dnia 6 maja: a) Erwin Koschmieder: Z aspektologji języków słowiańskich.
b) Stanisław Cywiński: „Kleopatra" Norwida.

Dnia 13 maja: a) Tadeusz Turkowski: O metodach wydania materjałów historyczno-literackich w zbiorach księgarni Zawadzkich.
b) Marja Dunajówna: Twórczość literacka T. Zana w uniwersytecie.

Dnia 26 paźdz.: Czesław Zgorzelski: Z pośmiertnych dziejów sławy Zorjana Dołęgi Chodakowskiego.

Dnia 25 listop. a) Pożegnanie prof. Stefana Glixellego, b. wice-prezesa I wydz. T. P. N., opuszczającego Wilno (przemówienie prof. Marjana Zdziechowskiego, prezesa T. P. N. i odpowiedź prof. S. Glixellego.)
b) Manfred Kridl ref. pracę Juljana Krzyżanowskiego „O romansie staropolskim XVI w.".

c) Stanisław Cywiński: Prolegomena do wiedzy o Norwidzie: I. Teokratyczna filozofja francuska pierwszej połowy XIX w.

Dnia 16 grudnia: Leon Sienkiewicz: Pisma literacko-krytyczne Michała Grabowskiego z lat 1825—49, nieogłoszone w książkowych edycjach.

Wydział I w roku 1933 a) ogłosił drukiem prace: Jan Oko *Seminarjum filologiczne Godfryda Ernesta Grodka* (Rozprawy i materjały wydz. I, tom IV, zesz. 2, cena 5 zł.) oraz Marja Dunajówna: *Tomasz Zan lata Uniwersyteckie 1815 — 1824* (Rozpr. t. V, zesz. 1 — cena 8 zł.) — b) rozpoczął druk pracy: Koschmieder Erwin: *Nauka o aspektach czasownika polskiego.*

SPRAWOZDANIE

SEKCJI HISTORJI SZTUKI

WYDZIAŁU I-go T. P. N. W WILNIE

za rok 1933.

A. ZARZĄD.

Przewodniczący: doc. dr. Marjan Morelowski, zast. prof. U.S.B. Zastępca Przewodniczącego: dr. Stanisław Lorentz, konserwator na woj. Wileńskie i Nowogródzkie. Sekretarz: dr. Rajmund Gostkowski, zast. prof. U. S. B.

B. POSIEDZENIA SEKCYJ.

a) Zarządu — były dwa razy.

b) naukowe — odbyły się dziesięć razy, na których przedstawione były referaty z zakresu historji sztuki.

POSIEDZENIA NAUKOWE.

1. 2.III. a) Celina Osieczkowska: Mozaika zdobiąca drzwi królewskie w kościele św. Zofji w Konstantynopolu; b) zast. prof. dr. M. Morelowski: Sprawozdanie z nawiązania stosunków z instytutami naukowemi: francuskim i węgierskim w Warszawie.

2. 11.III. Pierre Francastel, prof. nauk. instyt. francuskiego w Warszawie: Quelques aspects des relations artistiques de la Pologne et de France.

3. 13.III. Prof. Pierre Francastel: La sculpture à Versailles.

4. 19.V. Euzebjusz Łopaciński: „Nowe dane do twórczości Fr. Smuglewicza i Peszki".

5. 10.VI. Jerzy Remer, generalny konserwator M. W. R. i O. P. Arcydzieła Wita Stwosza; wielki ołtarz w kościele N. P. Marji w Krakowie w świetle wyników ostatniej konserwacji—z przeźroczami dr. Przypkowskiego (wykład był publiczny).

6. 16.VI a) Dr. Stanisław Lorentz: Nowe dane do twórczości Jana Damela; b) Mgr. Stefan Rosiak: Odkrycia w gmachach pofranciszkańskich w Wilnie.

7. 23.VI. Ks. dr. Piotr Śledziewski, kapelan W. P.: Stylowy charakter kościoła św. Anny w Wilnie.

8. 20.X. Celina Osieczkowska: Ze studjów nad polską szkołą malarstwa bizantyjskiego.

9. 29.XI. Jerzy Hoppen, artysta-malarz: Dawna polichromja na zamku w Trokach (na jeziorze).

10. 2.XII. Prof. Pierre Francastel: Le sentiment poetique dans la peinture moderne de Manet à Gaugouin.

Rozpoczęto druk I tomu „*Prac Sekcji Historji Sztuki*“, który ukaże się zapewne w ciągu r. 1934.

SPRAWOZDANIE

WYDZIAŁU II.

(Nauk matem.-przyrodn. i lekarskich)

TOWARZYSTWA PRZYJACIÓŁ NAUK

za rok 1933.

Wydział II powołał nowego członka: P. Docenta Dr. Henryka Niewodniczańskiego i liczy 37 członków. W roku 1933 na posiedzeniach Wydziału zreferowano następujące prace:

1. E. Kamiński. Z badań nad czynnikiem wzrostu (ref. p. E. Lelesz).

2. M. Sokołowska-Januszkiewiczowa. Wpływ siarki na zawartość cukru we krwi przy awitaminozie B (ref. p. E. Lelesz).

3. A. Przeździecka. Wpływ witasteryny D na metabolizm wapnia (ref. p. E. Lelesz).

4. A. Przeździecka. Witamina B jako czynnik prawidłowej laktacji (ref. p. E. Lelesz).

5. E. Lelesz i A. Przeździecka. Znaczenie egzohormonu B dla funkcyj rozrodczych.

6. E. Lelesz. Awitaminoza E.

7. L. Wolpianówna. Przyczynek do anatomji zoocecidium kwiatowego na Viola tricolor (ref. p. P. Wiśniewski).

8. L. Matusówna. Wpływ warunków zewnętrznych na rozwój flory mykologicznej na nawozie końskim (ref. p. P. Wiśniewski).

9. K. Petrusewicz. Pogońce okolic Wilna i Trok (ref. p. J. Prüffer).

10. Br. Halicki i L. Sawicki. Löss nowogródzki (ref. p. M. Limanowski).

11. K. Sokół-Sokołowski. Perturbacje wiekowe, wywołane działaniem Urana w ruchu planetoidy (887) (ref. p. Wł. Dziewulski).

12. B. Marczewski. Perturbacje wiekowe, wywołane działaniem Neptuna w ruchu planetoidy (887) (ref. p. Wł. Dziewulski).

13. N. Kopyłówna. O chrząszczach nekrotycznych okolic Dzisny (ref. p. J. Prüffer).

14. Ch. Kelnerówna. Przyczynek do anatomji zoocecidium kwiatowego na Melandryum album (ref. p. P. Wiśniewski).

15. Wł. Dziewulski. Perturbacje wiekowe planetoidy (887), wywołane działaniem wielkich planet.

16. W. Rewieńska. Bereza Kartuska, próba analizy antropogeograficznej (ref. p. M. Limanowski).

17. A. Przeździecka. Badania doświadczalne nad reprodukcją przy awitaminozach. (ref. p. E. Lelesz).

18. B. Halicki i L. Sawicki. O zlodowaceniu Jarosławskiem i stratygrafji czwartorzędu w okolicy Puław (ref. p. M. Limanowski).

19. W. Adolph. Materjały do znajomości pszczół Wileńszczyzny (ref. p. J. Prüffer).

20. J. Matuszkiewiczówna. Glony okolic Wilna, zebrane w 1932 i 1933 roku (ref. p. J. Trzebiński).

21. A. Znamierowska. Przyczynek do kiełkowania wieloletnich nasion (ref. p. P. Wiśniewski).

22. R. Gutowska. Jętki Wileńszczyzny (ref. p. J. Prüffer).

23. H. Murza Murzicz. Zmienność mięśni pochyłych u noworodka i u dorosłego (ref. p. M. Reicher).

24. W. Sylwanowicz. Zmienność układu żył nieparzystych u człowieka (ref. p. M. Reicher).

25. R. Kongiel. Fauna opoki i siwaka w okolicy Puław (ref. p. M. Limanowski).

26. W. Witkowska. Próba analizy ciepłej kąpieli, zranienia i eteryzacji, jako czynników, wpływających na skrócenie okresu spoczynkowego cebulek Oxalis Deppei (ref. p. Wiśniewski).

27. J. Maciejewska. Dalsze badania nad analizą ciepłej kąpieli, zranienia i eteryzacji, jako czynników, wpływających na skrócenie okresu spoczynkowego cebulek Oxalis Deppei (ref. p. P. Wiśniewski).

28. J. Samborski. O roli wstawek mięsnych i znaczeniu fragmentacji włókien mięsnych serca (ref. p. K. Opoczyński).

29. W. Sylwanowicz. Zastawki układu żył nieparzystych (ref. p. M. Reicher).

30. R. Kruszyński. Grzyby pasorzytnicze okolic Lidy, zebrane w 1931 i 1932 roku (ref. p. J. Trzebiński).

31. Wł. Dziewulski i W. Iwanowska. Obserwacje gwiazdy zmiennej AF Cygni.

32. W. Iwanowska i Wł. Dziewulski. Obserwacje gwiazdy zmiennej CH Cygni.

33. L. Matwiejewówna. Stratygrafja puławskiego siwaka (ref. p. Limanowski).

34. D. Szawel Peskierówna. Przyczynek do anatomji zoocecidium Erophyes Artemisiae (ref. p. P. Wśniewski).

35. B. Halicki. O faunie sekwańskiej i transgresji cenomanu na północnem Polesiu (ref. p. M. Limanowski).

36. ś. p. S. Grochowska. Prostoskrzydłe okolic Trok z uwzględnieniem nowej odmiany Ch. longicornis var. montana var. nov. (ref. p. Wł. Mierzeyewski).

37. ś. p. S. Grochowska. Materjały do fauny Trok. Pluskwiaki wodne (ref. p. Wł. Mierzeyewski).

38. E. Lelesz. Wpływ niedoborowego żywienia samic na rozwój płodu.

39. J. Prüffer. Doświadczenia nad zapachem płci u motyli.

40. J. Prüffer. Unerwienie różków u brudnicy nieparki.

41. H. Bogdanowiczówna i St. Murza Murzicz. O wpływie awitaminozy B na przemianę wapniową i magnezową gołębi (ref. p. K. Pelczar).

42. J. Trzebiński. Spis grzybów wyższych podstawczaków i workowców, zebranych w okolicach Wilna w 1925—32 r.

43. W. Zonn. Obserwacje fotograficzne gwiazd zmiennych Z, RR, X, i V Lacertae (ref. p, Wł. Dziewulski).

44. W. Zonn. Obserwacje fotograficzne gwiazdy 62. 1933 Lacertae (ref. p. Wł. Dziewulski).

45. P. Wiśniewski. Występowanie Amelanchier Canadensis i kilku innych rzadszych roślin w Antowilu i na Górze Trzykrzyskiej w Wilnie.

46. W. Sylwanowicz. Konserwacja szczątków królewskich z Bazyliki Wileńskiej (ref. p. M. Reicher).

47. M. Reicher. Niektóre cechy anatomiczne szczątków królewskich z Bazyliki Wileńskiej.

48. H. Niewodniczański. O „wzbronionych linjach w widmach Pb I i Te I (ref. p. Wacław Dziewulski).

49. K. Pelczar. O nowym czynniku krzepliwości krwi.

50. Wł. Dziewulski. Obserwacje meteorów (Perseid) w sierpniu 1933 r.

51. Wł. Dziewulski. Obserwacje meteorów.

W marcu 1933 r. ukończono druk tomu VII-go Prac Wydziału matem.-przyrodniczego (cena zł. 25). Przyznana we wrześniu zapomoga Funduszu Kultury Narodowej pozwoliła dopiero w grudniu 1933 r. rozpocząć druk tomu VIII-go Prac Wydziału.

SPRAWOZDANIE

WYDZIAŁU III

TOWARZYSTWA PRZYJACIÓŁ NAUK W WILNIE

za 1933 r.

W roku sprawozdawczym odbyło się 5 posiedzeń Wydziału, na których wygłoszono 6 referatów.

17 stycznia: Dyr. Turkowski: Rozwój umysłowy Litwy i Rusi XVI—XVIII w.

25 marca: Prof. Mienicki: Egzulanci połoccy 1563—1580.

13 maja: Dyr. Turkowski: Metoda wydawnicza materjałów histor.-literackich w Archiwum Zawadzkich.

13 maja P. M. Dunajówna: Z lat wileńskich Tomasza Zana.

23 listopada: Prof. Jasinowski: Struktura psychiczna wshodniego chrześcijaństwa.

12 grudnia: P. O. Hedemann. Dzisna miasto magdeburskie (1563—1795).

Na posiedzeniu administracyjnem dn. 12 grudnia 1933 r. zostali powołani na członków III Wydziału: dr. Adamus Jan, prof. Jasinowski Bogumił, dr. Łowmiańska Marja, prof. Zajączkowski Stanisław.

Obecnie Wydział liczy 41 członków. Zarząd stanowią: prof. dr ks. Bolesław Wilanowski — przewodniczący, doc. dr. Ryszard Mienicki — zastępca przewodniczącego, doc. dr. Henryk Łowmiański — sekretarz.

W roku sprawozdawczym a) prowadzono w dalszym ciągu druk „*Zbioru dokumentów cechowych miasta Wilna od końca w. XV do końca XVIII* (*Kodeks m. Wilna*) oraz „*Księgi pamiątkowej 400-lecia pierwszej redakcji Statutu Litewskiego*“ b) rozpoczęto i znacznie posunięto naprzód druk IX rocznika „*Ateneum Wileńskiego*“ oraz pracy p. Ottona Hedemana p. t. „*Dzisna i Druja miasta magdeburskie nad Dźwiną*".

SPRAWOZDANIE

ze stanu zbiorów Towarzystwa Przyjaciół Nauk
w Wilnie za rok 1933.

KSIĄŻNICA.

1. PRZYBYTKI.

A. Dary osób pojedyńczych według ilości ofiarowanych dzieł:

	dzieł	tomów
1. Maciejewicz Stanisław ks.	269	388
2. Rodziewiczowa Julja	202	221
3. Charkiewicz Walerjan	162	170
4. Poniatowski Kazimierz	143	170
5. Wysocki Kazimierz	119	120
6. Paszkowska Zofja	68	86
7. Jeleńska Marja	63	72
8. Ławińska	40	49
9. Żyliński Ignacy	39	44
10. Michniewiczówna Marja	34	49
11. Sadowska Stanisława	28	43
12. Brensztejn Michał	25	26
13. Morelowski Marjan	20	20
14. N. N.	11	11
15. Wilczewski Gabrjel	10	10
16. Maculewicz Ludwik	8	30
17. Sopoćko Michał ks.	6	6
18. Zajączkowski Stanisław	6	6
19. Turkowski Tadeusz	4	5
20. Kościałkowska Zofja	4	4
21. Tyczkowski Franciszek ks.	4	4
22. Hołownia Władysław	3	3
23. Zapaśnikowa Michalina	3	3
24. Zawadzki Zygmunt	2	14

		dzieł	tomów
25.	Rackiewicz Oktawjusz	2	3
26.	Borawski Aleksander	2	2
27.	Krysinielówna Barbara	2	2
28.	Poplatek Jan ks.	2	2
29.	Rutkowski Michał ks.	1	4
30.	Sunamoto Etsujiro	1	2

31—59. Po jednem dziele w jednym tomie ofiarowali: 1. Bańkowski Piotr, 2. Barwiński Eugenjusz, 3. Burhardt Stefan, 4. Drukarnia „Zorza“, 5. Dzikowski Mikołaj, 6. Ettinger Paweł, 7. Fulman Władysław, 8. Haas K. H... 9. Iwaszkiewicz Józef, 10. Jodkowski Józef, 11. Józefowiczowa Stefanja, 12. Kantak Kamil ks. 13. Korbutt Aleksander, 14. Kuleszo Adam ks. 15. Maciejewska Wanda, 16. Odyniec Wacław, 17. Paszkiewicz Stanisław, 18. Pigoń Stanisław, 19. Popowska Marja, 20. Ruszczycówna Ludwika, 21. Schrammówna Helena, 22. Stelmachowska Bożena, 23. Studnicki Gizbert Wacław 24. Studnicki Władysław, 25. Szyszko Walerjan, 26. Talko-Hryncewicz Juljan, 27. Umiastowska Helena, 28. Umiastowska Janina, 29. Zgorzelski Czesław.

Razem 53 osób ofiarowało 1312 1598

B. Dary instytucyj:

		dzieł	tomów
1.	Fundusz Kultury Narodowej	161	198
2.	Uniwersytet Warszawski	24	24
3.	Bułgarski Instytut Archeologiczny w Sofji	9	20
4.	Wileński Urząd Wojewódzki	3	3
5.	Magistrat m. Grodna	2	4
6.	Institut International de la Coopèration Intellectuelle	2	2
7.	Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych	2	2
8.	Związek Polskich Towarzystw Turystycznych	2	2
9.	Klub Włóczęgów w Wilnie	1	2

10—25. Po jednem dziele w jednym tomie ofiarowały: 1. Bibljoteka Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie. 2. Centralne Stowarzyszenie Państwowych Inżynierów Mierniczych we Lwowie. 3. Institut National Genevois. 4. Księgarnia J. Zawadzkiego. 5. Kulturhistoriska Föreningen för Södra Sverige. 6. Magistrat m. Wilna. 7. Pocztowa Kasa Oszczędności. 8. Polskie Towarzystwo Przyrodników im. Kopernika we Lwowie. 9. Redakcja „Tygodnika Rolniczego”. 10. Senat Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej. 11.

	dzieł	tomów
Société Hongroise de Géographie. 12. Station Biologique de Roscoff. 13. Towarzystwo Poprawności Języka Polskiego. 14. Towarzystwo Szerzenia Sztuki Polskiej wśród obcych. 15. Wileńskie Koło Związku Bibljotekarzy Polskich. 16. Związek Księgarzy Polskich		
Razem 24 instytucje ofiarowały . . .	222	273

C. Nabyte za gotówkę:

1. Czasopismo „Ziemia".

D. Publikacje perjodyczne otrzymane od redakcyj oraz instytucyj wydawniczych jako dary lub na wymianę.

W jęz. polskim: 1. Archiwum Historji i Filozofji Medycyny. 2. Biuletyn Historji Sztuki i Kultury. 3. Czasopismo Przyrodnicze Ilustrowane. 4. Drogowskaz. 5. Dziennik Urzędowy Ministerstwa Sprawiedliwości. 6. Dziennik Wileński. 7. Handel Zagraniczny Rzplitej Polskiej i W. M. Gdańska. 8. Kultura i Wychowanie. 9. Kurjer Wileński. 10. Kwartalnik Statystyczny. 11. Libraria Nova. 12. Ogrodnictwo. 13. Przegląd Bydgoski. 14. Przegląd Pedagogiczny. 15. Przegląd Powszechny. 16. Przegląd Wileński. 17. Roczniki Chemji. 18. Słowo. 19. Sprawozdania z czynności i posiedzeń Polskiej Akademji Umiejętności. 20. Sprawozdania Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk. 21. Sprawozdania Towarzystwa Naukowego we Lwowie. 22. Statystyka Cen. 23. Statystyka Pracy. 24. Tygodnik Rolniczy. 25. Wiadomości Historyczno-Dydaktyczne. 26. Wiadomości Służby Geograficznej 27. Wiadomości Statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego. 28. Włóczęga. 29. Wschód. 30. Zapiski Towarzystwa Naukowego w Toruniu 31. Kwartalnik Historyczny . . . . . .

W jęz. obcych: 1. Acta Societatis Botanicorum Poloniae. 2. Bulletin of the New York Public Library. 3 Bratislawské Lekarské Listy. 4. Bulletin de l'Histoire de l'Art et de Culture. 5. Bulletin International de l'Académie Polonaise des Sciences et des Lettres, Classe de mèdecine. 6. Bulletin International de l'Académie Polonaise des Sciences et des Lettres. Classe des sciences mathématiques et naturelles. Série A. Sciences mathématiques. 7. Bulletin International de l'Académie Polonaise des Sciences et des Lettres, Classe des Sciences mathématiques et naturelles. Série B. Sciences naturelles II. 8. Bulletin of the New York Public Library. 9. Bulletin Statistique du Ministère des Finances. 10. Centralnaja Jewropa. 11. Comptes rendus mensuels des séan-

	dzieł	tomów
ces de la classe de médecine. Académie Polonaise des Sciences et des Lettres. 12. Comptes rendus mensuels des sèances de la classe des sciences mathématiques et nąturelles. Académie Polonaise des Sciences et des Lettres. 13. Dzwony. 14. Elpis. 15. Prager Presse. 16. Vilniaus Rytojus: 17. Zeiss Nachrichten. 18. Zeitschrift für Osteuropäische Geschichte		
W jęz. polskim . . .	30	
„ „ obcych . . .	18	
Razem publikacji perjodycznych .	48	

E. Dzieła nabyte drogą wymiany od instytucyj.

	dzieł	tomów
1. Bibljoteka Uniwersytecka w Wilnie	73	76
2. Politechnika Lwowska	35	35
3. Państwowy Instytut Naukowy Gospodarstwa Wiejskiego w Puławach	33	33
4. Universitätsbibliothek zu Tübingen	32	32
5. Główny Urząd Statystyczny	19	19
6. Żydowski Instytut Naukowy w Wilnie	16	17
7. Towarzystwo Naukowe we Lwowie	11	11
8. Uniwersytet Węgierski w Szeged	11	11
9. Masarykova Universita v Brně	9	14
10. Royal Irish Academy	9	13
11. Polskie Towarzystwo Historyczne	8	41
12. Universita Komenskeho v Bratislave	7	7
13. Instytut Bałtycki w Toruniu	6	6
14. Muzeum Śląskie w Katowicach	6	6
15. Towarzystwo Przyjaciół Nauk w Poznaniu	6	6
16. Polskie Towarzystwo Ekonomiczne we Lwowie . . .	5	13
17. Akademie der Wissenschaften in Wien	5	8
18. Towarzystwo Miłośników Historji w Poznaniu	5	8
19. Preussische Akademie der Wissenschaften	5	7
20. Seminarjum Historyczne U. S. B.	5	6
21. Towarzystwo Naukowe Warszawskie	5	6
22. Academia de Ciencias y Artes de Barcelona	5	5
23. „ „ „ Exactas, Fisicas y Naturales de Madrid	5	5
24. Towarzystwo Przyjaciół Nauki i Sztuki w Gdańsku .	5	5
25. Towarzystwo Przyjaciół Uniwersytetu Hebrajskiego w Jerozolimie	5	5
26. Societas Scientiarum Fennica	4	7
27. Kasa im. Mianowskiego	4	6
28. Uniwersytet w Lund	3	5
29. Historische Kommission für Ost-und Westpreussische Landesforschung	3	3

		dzieł	tomów
30.	Kràlovske Česke Společnost Nauk	3	3
31.	Wydział Archiwów Państwowych	3	3
32.	Towarzystwo Naukowe im. Szewczenki we Lwowie .	2	42
33.	Bayerische Akademie der Wissenschaften	2	10
34.	Bibljoteka Raczyńskich w Poznaniu	..	25
35.	Biełaruskaje Nawukowoje Towarystwo u Wilni . . .	2	2
36.	Instytut Naukowo-Badawczy Europy Wschodniej . . .	2	2
37.	Naturforschende Gesellschaft in Basel	2	2
38.	Oficina Meteorologica de Chile	2	2
39.	Polskie Towarzystwo Botaniczne	2	2
40.	Société Linnéenne de Bordeaux	2	2
41.	Towarzystwo Przyjaciół Nauk w Lublinie	2	2
42.	Zakład Architektury Polskiej Politechniki Warszawskiej	2	2
43.	Zgromadzenie OO. Redemptorystów w Toruniu . . .	2	2
44.	Naturforschende Gesellschaft in Zürich	1	7
45.	Muzeum Archeologiczne im. Erazma Majewskiego .	1	2
46.	Polskie Towarzystwo Geograficzne w Warszawie . .	1	2
47—56.	Po jednem dziele w jednym tomie. 1. Académie Roumaine. 2. Bibljoteka Kórnicka. 3. Czyn św. Wasylija Wełykaho. 4. Muzeum Narodowe w Krakowie. 5. Muzeum Przyrodnicze m. Łodzi. 6. Polskie Towarzystwo Krajoznawcze we Lwowie. 7. Redakcja „Wiadomości Służby Geograficznej". 8. Station Zoologique de Villefranche sur Mer. 9. Towarzystwo Naukowe w Toruniu. 10. Wojskowe Biuro Historyczne.		
	Razem 56 instytucyj nadesłało . . .	388	518

Łącznie tedy w roku 1933 przybyło do Bibljoteki ze 182 źródeł 1971 dzieł w 2438 tomach.

II. SKATALOGOWANO.

A. Na 1 stycznia 1934 r. skatalogowano dzieł (tytułów) 38150, w czem skatalogowano w r. 1933 dzieł 1048 (od Nr. 37103 do Nr. 38150, tomów 1409.

B. Dzieł skatalogowanych według języków:

	Na 1.I.1933 r.	W 1933 r.	Na 1.I.1934 r.
1. Polski	19598	428	20026
2. Rosyjski	6603	438	7041
3. Francuski	4246	83	4329
4. Niemiecki	3741	74	3815
5. Łaciński	1303	11	1324
6. Angielski	503	4	507

7. Czeski	407	8	415
8. Włoski	217	—	217
9. Litewski	204	—	204
10. Białoruski	94	—	94
11. Serbski	80	1	81
12. Ukraiński	77	1	78
13. Esperanto	18	—	18
14. Bułgarski	8	—	8
15. Hiszpański	1	—	1
16. Norweski	1	—	1
17. Szwedzki	1	—	1
Razem	37102	1048	38150

C. Według wieków skatalogowanych dzieł:

	Na 1.I.1933 r.	W 1933 r.	Na 1.I.1934 r.
Wiek XV	33	—	33
„ XVI	261	1	262
„ XVII	852	3	855
„ XVIII	2242	14	2256
„ XIX	23395	379	23774
„ XX	10319	651	10970
Razem	37102	1048	38150

D. druki wileńskie w ogólnej liczbie dzieł 38150 całkowicie dotąd uporządkowanych.

W języku polskim na 1.I.1933 r. — 2884, w 1933 r. skatalogowano 81, na 1.I.1934 r. — 2965.

* * *

Oprócz przybytków wyszczególnionych powyżej, otrzymało Towarzystwo w roku sprawozdawczym dwa księgozbiory, a mianowicie: od p. Marji Miłoszowej z Surmaczowa, tudzież ze spuścizny po ś. p. mecenasie Stanisławie Kostrowickim. W związku z otrzymaniem tych dwu większych darów i należytem ich rozmieszczeniem przystąpiło Towarzystwo do budowy półek żelaznych w sali przyległej do magazynów Książnicy, na których można ustawić odpowiednio wszystkie ostatnie, a także i dalsze przybytki.

Równocześnie przystąpiono w roku sprawozdawczym do utworzenia osobnego działu wydawnictw perjodycznych.

Obecnie książnica T-wa we wszystkich swych częściach składowych (skatalogowanej, nieskatalogowanej, w dubletach i defektach) liczy łącznie około 100.000 tt.

Stałymi pracownikami Książnicy w roku sprawozdawczym byli pp.: Olgierd Bielski, Anna Dzwonkówna, Aleksander Korbutt. Pozatem od końca roku sprawozdawczego pracuje bezinteresownie

w Książnicy p. major Witold Okołow-Zubkowski, któremu Zarząd Towarzystwa składa na tem miejscu wyrazy gorącego podziękowania.

III. KORZYSTAŁO Z KSIĄŻNICY T-WA W R. 1933.

A. Na miejscu: osób 153 w 1087 wizytach z 2344 dzieł w 4405 szt.
B. Do domu brało: osób 71—297 dzieł w 410 tt.

Sprawozdanie działu wymiany wydawnictw.

W zakresie wymiany wydawnictw działalność Towarzystwa szła w dwu kierunkach: jak w latach ubiegłych, tak i obecnie prowadzono przedewszystkiem bezpośrednią wymianę z instytucjami krajowemi i zagranicznemi, których wykaz umieszczony jest w sprawozdaniu Książnicy; ponadto zaś Towarzystwo udzielało po 30 egzemplarzy każdej nowej publikacji Bibljotece Uniwersyteckiej w Wilnie, umożliwiając jej w ten sposób zdobywanie wydawnictw zagranicznych drogą wymiany. Wzamian za to Towarzystwo otrzymało od Bibljoteki Uniwersytetu S. B. z liczby jej dubletów znaczną ilość wydawnictw.

W roku sprawozdawczym Zarząd skierował swe wysiłki na skompletowanie posiadanych wydawnictw perjodycznych, otrzymywanych drogą wymiany. Udało się w ten sposób uzupełnić kolekcje wydawnictw następujących instytucyj: Polskiego Towarzystwa Historycznego („Kwartalnik Historyczny"), Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego we Lwowie i Towarzystwa Naukowego im. Szewczenki we Lwowie.

Starając się przyjść z pomocą naukowym organizacjom młodzieży akademickiej, Towarzystwo udzieliło bezpłatnie wydawnictw swych Kołu Prawników U. S. B., Kołu Opieki nad Akademikiem Polskim Zagranicą, ponadto zaś Seminarjom: Polonistycznemu, Historycznemu i Dawnego Prawa Polski i Litwy U. S. B., oraz Seminarjum Filologji Słowiańskiej Uniwersytetu w Pradze Czeskiej.

Towarzystwo nawiązało nowe stosunki wymienne z następującemi instytucjami:

Towarzystwo Przyjaciół Nauki i Sztuki w Gdańsku.
Miejska Bibljoteka Publiczna w Grodnie,
Polskie Tow. Ekonomiczne we Lwowie,
Tow. Ludoznawcze we Lwowie,
Czasopismo „Elpis" w Warszawie,
Sociedad Nacional de Meteorologia de Chile,
Czasopismo „Prager Presse", w Pradze Czeskiej.

Dział rękopisów.

W roku sprawozdawczym na rzecz zbiorów Towarzystwa w dziale rękopisów złożyli dary następujący ofiarodawcy pp.: Brensztejn Michał; rodzina Cierpińskich za pośrednictwem p. Kazimiery z Bańkowskich Cierpińskiej (*listy* Stan. Sidorowicza, znanego prawnika wileńskiego, zmarłego w r. 1858, z lat 1851—58 oraz inne listy i pisma z osobą jego związane); Godlewska Janina; Klimaszewska Stanisława (nader cenny *zbiór listów*, kart korespondencyjnych, notat etc. własnoręcznych *Elizy Orzeszkowej);* Laskarysówny: Z. i K. za pośrednictwem p. d-rowej Czarkowskiej (*7 listów A. E. Odyńca z lat 1832—33*); Poniatowski Kazimierz; Rodziewiczowa Julja; Sędzimirowa Regina (4 paki *notat, listów i materjałów rękopiśmiennych po zmarłym ś. p. rektorze Alfonsie Parczewskim*, prezesie Towarzystwa); Szukiewicz Zygmunt (*dokumenty związane z Ludwikiem Narbuttem*); rodzina ś. p. Bronisława Umiastowskiego za pośrednictwem p. Marji Umiastowskiej (m. inn. *dokumenty majątkowe i rodzinne z w. XVII—XVIII oraz zbiór aktów sprawy Kroskiej z r. 1894*); Wasilewski Stanisław; Wejtko Wacław (*wycinki z czasopism, notaty z czasów wojny*); 2 ofiarodawcy nieznani (*2 dok. pergaminowe* majątkowe *z w. XVI, dotyczące Wojtkowszczyzny i Michaliszek; autograf Fr. Karpińskiego* i inn.). Łącznie 14 ofiarodawców złożyło 14 tek, tomów i fascykułów treści jednolitej i 25 dokumentów i aktów osobnych. Ogólne podsumowanie stanu grup rękopisów wykazuje: 868 tomów, tek, fascykułów i paczek o treści jednolitej oraz 1949 dokumentów listów, aktów osobnych, w tem 48 pergaminów.

Chętną i bezinteresowną pomocą przy porządkowaniu rękopisów służyły łaskawie p. p. dr. Ewelina Wróblewska i mag. Stanisława Wasilewska.

Poza darami w rękopisach — wyżej wymienionemi — Towarzystwo, po porozumieniu z *najstarszą organizacją kupiecką wileńską Stowarzyszeniem Kupców i Przemysłowców Chrześcijan m. Wilna*, przejęło, za łaskawem pośrednictwem Prezesa tegoż Stowarzyszenia p. Mieczysława Żejmy, *jako depozyt całe archiwnm* tej organizacji, sięgające *początkami w. XVI — do końca w. XIX*, które obecnie znajduje się w zbiorach Towarzystwa w osobnej szafie i jest — w myśl zamierzeń Stowarzyszenia—dostępne dla badań naukowych. Łaskawej a ofiarnej i bezinteresownej pomocy przy zinwentaryzowaniu i przekazaniu Towarzystwu Przyjaciół Nauk w Wilnie niniejszego archiwum doznało Towarzystwo od dra Marji Łowmiańskiej. *Archiwum kupieckie* zawiera około 1000 luźnych akt (przywilejów królewskich, dekretów sądowych, korespondencji handlowej i t. d.) od r. 1511, cenny kopjarz dokumentów m. Wilna i kupców wileńskich, sporządzony w w. XVII, budżety Stowarzyszenia Kupców od połowy w. XVIII, protokuły posiedzeń Izby Kupieckiej od połowy w. XIX, wreszcie—rachunki, kwity, inwentarze kamienicy kupieckiej,— wogóle materjał bardzo ciekawy, w małym zaledwie stopniu wy-

zyskany, zawierający dane do życia handlowego — a w pewnym stopniu i rzemieślniczego — Wilna.

Z działu rękopisów korzystało dla badań naukowych w roku sprawozdawczym na miejscu lub za pośrednictwem bibljotek miejscowych i pozawileńskich osób 35 (w tem wypożyczeń zamiejscowych 4).

MUZEUM.

Praca wewnętrzna w roku sprawozdawczym obejmowała konserwację zbiorów dawnych, inwentaryzację darów nowoprzybywających tudzież częściowe zmiany w rozlokowaniu przedmiotów.

W dziale etnograficznym *wyrestaurowano* zniszczone dawniej przez móle części bardzo cennych starych kostjumów kobiecych żmudzkich, jak kaftan — „stufałdówkę", 2 gorseciki, 2 chustki wełniane, fartuch i parę rękawiczek wełnianych wzorzystych, kosztem 65 zł. 55 gr. Jeszcze jedną „stufałdówkę" restauruje się.

Również w dziale etnograficznym przedsięwzięto zastąpienie dotychczasowych prowizorycznych szaf i gablot nowemi, na których sprawienie T-wo otrzymało legat specjalny. Z tego też powodu dział ten jest dla publiczności zamknięty.

Ze zbiorów muzealnych wypożyczono Zakładowi Grafiki U. S. B. do reprodukcji 2 oryginalne płyty: miedziorytu z obrazem M. B. Ś-to Michalskiej z r. 1750 i stalorytu z obrazu Walentego Wańkowicza; sfotografowano na prośbę porucznika Władysława Karbowskiego z Grodna do pracy o Ludwiku Narbucie 6 pamiątek po nim, chorągiew i kosę z r. 1863, oraz udzielono pozwolenia p. Janowi Bułhakowi na sfotografowanie kilku widoków starego Wilna, puharów cechowych i t. p. przedmiotów—do pracy p. Jerzego Remera o Wilnie.

Sztandar powstańczy z r. 1863 z Muzeum naszego po raz ostatni w dniu 6.VI.1933 r. niesiono przed trumną ostatniego z żyjących w Wilnie weteranów tego powstania, ś. p. Franciszka Lipienia.

W Muzeum *odbyły się wykłady:* d. 7.II prof. dra Marjana Morelowskiego z historji sztuki dla 26 uczniów Wydziału Sztuk Pięknych U. S. B. i 15.X dra Jerzego Ordy informacyjny o zbiorach Muzeum T. P. N. dla 28 słuchaczów kursu przewodników po Wilnie z kółek krajoznawczych szkół średnich wileńskich.

Zbiory muzealne w r. 1933 powiększyło swemi darami lub depozytami 40 następujących osób i instytucyj: Andrzeiewski Seweryn jun. (Warszawa), Bogucka Justyna, Ciecierski Witold (Włoskowszczyzna, pow. nieświeski), Dobużyński Mścisław art. mal. (Kowno, Litwa), Dołobowska Eugenja (Powojniszki, Litwa), Dyrekcja Państw. Seminarjum Nauczycielskiego im. Józefy Jotejkówny w Suwałkach (depozyt), Godlewska Adela (Rzeżyca, Łotwa), Hołownia Władysław, Hryniewiczówna Marja, Kochanowski Konstanty, Kostrowicki Stanisław mec. (zmarły w r. 1918 w Petersburgu), Kościałkowska Eugenja,

Koźlińska Helena, Kurja Metropolitalna Wileńska, Lorentz Stanisław dr., Maciejewicz Stanisław ks. kanonik, Minakowski Erazm (Berdówka, pow. lidzki), Minkiewicz Michał dr., Mościcki Henryk prof. (Warszawa), Narębski Stefan, Niedek Władysław (Baranowicze), Oskierka Władysław, Paszkowski Walenty (Lida), Piotrowicz Włodzimierz, Rappaport Sz., Rodziewiczowa Julja, Sąd Okręgowy w Wilnie, Somorowska Helena, Truszkowska Marja, Tyczkowski Franciszek ks., Umiastowska Janina margrabina, Umiastowska Marja, Uziębło Lucjan, Wasilewski Witold, Węcławowiczowa Emilja, Zapaśnikowa Michalina, Zarząd Funduszu Kultury Narodowej (depozyt), Zgierski L., Życka Ludwika i X. Kupiono 1 przedmiot.

Zbiory muzealne powiększyły się ogółem o 220*) przedmiotów, w tem: z darów 208, nabyty 1 i otrzymanych w depozycie 11. Mianowicie do działów:

Prehistorji	4
Histor.-obyczajowego	24
Numizmatycznego	127
Sfragistycznego	6
Sztuki (malarstwo i rzeźba)	12
„ (sztychów i fotografji)	47

Do szczególnie cennych przybytków należy zaliczyć: *10 oryginalnych rysunków ś. p. Stanisława Noakowskiego* (depozyt Funduszu Kultury Narod.), *portret ś. p. mec. Stanisława Kostrowickiego*, zmarłego w Petersburgu 1918 r., mal. olej. *przez Aleksandra Borawskiego* (z legatu ś. p. St. Kostrowickiego), *7 pamiątek masońskich po Kazimierzu Oskierce*, członku loży „Pochodnia Północna" w Mińsku (dar Władysł. Oskierki), *lancę żelazną z proporcem I-szej Brygady Litewsko-Białoruskiej* (dar Kurji Metropolit. Wileńskiej) i *kolekcję 9 monet Państwa Watykańskiego* z r. 1929 (dar margr. Janiny Umiastowskiej).

Szczegółowe wykazy darów i ich ofiarodawców ogłaszane są co kwartał w dziennikach wileńskich.

Muzeum było otwarte dla publiczności stale w niedziele w gg. 12—2 i doraźnie—w miarę potrzeby—w dni powszednie za poprzedniem porozumieniem się z kancelarją T-wa. *Zamknięte* było w czasie wakacyj letnich od 15.VII do 15.VIII.

Frekwencja w porównaniu z latami poprzedniemi znowu znacznie wzrosła. W ciągu roku Muzeum zwiedziło osób:

za opłatą po 50 gr.	— 456	(w r. 1932 było 510,	w r. 1931 — 566).
„ „ „ 20 gr.	— 4557	(„ „ „ 3150,	„ „ — 2066).
bezpłatnie	— 1346	(„ „ „ 688,	„ „ — 602).
Razem . .	6359	(w r. 1932 było 4348,	w r. 1931 — 3234).

*) Liczba ta jest mniejsza od rzeczywistej z powodu omyłkowego wliczenia do sprawozdania z r. 1932 przybytków wpisanych do Inwentarza w r. 1933.

Mając na względzie obecny kryzys zwiększono udzielanie biletów bezpłatnych, zwłaszcza wycieczkom szkół powszechnych z prowincji.

Na ogólną liczbę zgórą 200 wycieczek zbiorowych na szkolne przypadło 182, w czem z samego Wilna było 78 i z miejscowości bliższych 31.

Wycieczki z dalszych miast Rzeczypospolitej przybywały z Augustowa, Bydgoszczy, Czarnkowa, Częstochowy, Czorsztyna, Dąbrowy Górniczej, Gdańska, Gniezna, Grajewa, Inowrocławia, Krakowa, Krzemieńca, Lublina, Lwowa, Łodzi, Łucka, Ostrowia Mazowieckiego, Poznania, Pułtuska, Sosnowca, Suwałk, Torunia i Warszawy (kilkanaście). Tu wspomnieć należy o wycieczce 16 osób, należących do Zakładu Historji Sztuki Uniw. Warsz., pod kierownictwem prof. dra Zygmunta Batowskiego.

Z zagranicy zwiedzili Muzeum: dr. Carl Engel kustosz Muzeum w Królewcu (16.I), inż. Henri Rousseau honorowy inspektor generalny dróg i mostów we Francji z małżonką (20.IX), Stefan Kołłupajło i Kazimierz Paksztas profesorowie Uniw. Kowieńskiego (27.IX), i Piotr de Matuska poseł węgierski w Warszawie (10.XII).

Kustoszem Muzeum był w dalszym ciągu Michał Brensztejn i urzędnikiem bibljoteczno-muzealnym Aleksander Korbutt.

Dyżury niedzielne w czasie zwiedzania pełnili p. p. Bajkowska, Zofja Borkowska, Zygmunt Gulczyński, Józefa Korbuttówna, Halina Niewiarowska, Jadwiga Ostaniewiczówna i Helena Untenówna oraz bezpłatnie dr. Jerzy Orda.

Dochody Muzeum	—zł. 1.153.90	(w tem wejściowe zł. 1.139.40).
Wydatki	—zł. 477.80	(w tem dyżury zł. 273).
Dochód czysty .	—zł. 676.10	

Zarząd T-wa poczytuje za swój miły obowiązek złożyć łaskawym ofiarodawcom, współpracownikom i tym wszystkim, którzy życzliwie służyli Towarzystwu naszemu pomocą oraz do rozwoju jego się przyczynili, wyrazy szczerej wdzięczności oraz żywi nadzieję, iż pomoc i ofiarność ogółu towarzyszyć będą i nadal poczynaniom i pracom T-wa.

SPRAWOZDANIE KASOWE

TOWARZYSTWA PRZYJACIÓŁ NAUK W WILNIE

Za rok 1933

OGÓLNE ZESTAWIENIE RACHUNKÓW

NAZWA RACHUNKÓW	Stan rachunków na 1/I 1933 r.		Obroty w r. 1933		R-k Wydatków i Przychodów		Stan rachunków na 1/I 1934 r.	
	D-t	Cr-t	D-t	Cr-t	Wydatkowano	Wpłynęło	Aktywa	Passywa
R-k Kasy	4.383.66	—	28.677.73	28.562.17	—	—	115.56	—
„ Banków: 1) Wileń. Pryw. Bank Handl.	32.128.85	—	30.219.44	27.948.12	—	—	2.271.32	—
2) Bank Gospod. Krajowego			44.453.66	14.000.—	—	—	30.453.66	—
3) P. K. O.			5.855.02	5.007.55	—	—	847.47	—
„ Masy upadł. Banku Spółdz. dla Handlu i Rzemiosł	10.756.41	—	10.871.21	—	—	—	10.871.21	—
„ Zaliczek	285.—	—	1.093.70	698.70	—	—	395.—	—
„ Wydawnictw	9.116.13	—	—	—	—	—	—	—
	1.937.44	—	114.846.74	11.669.66	—	—	103.177.08	—
„ Nieruchomości	15.600.—	—	15.600.—	—	—	—	15.600.—	—
„ Funduszu Kultury Narodowej	—	28.285.17	17.062.98	35.989.17	—	—	—	18.926.19
„ Minist. Wyzn. Relig. i Ośw. Publ.	—	4.523.—	5.248.90	9.523.	—	—	—	4.274.10
„ Muzeum	—	—	477.80	1.153.90	—	676.10	—	—
„ Wydatków biurowych	—	—	1.260.09	48.60	1.211.49	—	—	—
„ Płac	—	—	3.410.21	117.85	3.292.36	—	—	—
„ Składek członkowskich	—	—	—	2.143.50	—	2.143.50	—	—
„ Utrzymanie gmachu	—	—	1.665.06	990.74	674.32	—	—	—
„ Subwencje bezzwrotne	—	—	—	8.196.58	—	2.295.83	—	5.900.75
„ Papiery %%	—	2.147.61	—	2.203.61	—	62.74	—	2.140.87
„ Wileński Bank Ziemski	—	12.535.79	10.374.06	12.535.79	—	—	—	2.161.73
„ Prof. R. Gostkowskiego	—	1.350.99	1.311.96	1.350.99	—	—	—	39.03
„ Prof. A. Safarewicza	—	—	100.—	1.461.—	—	—	—	1.361.—
„ Kapitału obrotowego	—	25.364.93	10.088.44	139.016.07	—	—	—	128.927.63
Bilans	74.207.49	74.207.49	302.617.—	302.617.—	5.178.17	5.178.17	163.731.30	163.731.30

JÓZEF DUNAJ

SKARBNIK

Obroty rachunków poszczególnych.

R-k Kasy:

Saldo na 1/I 1933 r.	4.383.66	
Wpłynęło do kasy	24.294.07	28.677.73
Wypłacono		28.562.17
Saldo na 1/I 1934 r.		115.56

R-k Banków:

Saldo na 1/I 1933 r.	32.128.85	
Wpłacono do Banków	48.399.27	80.528.12
Podjęto z Banków		46.955.67
Saldo na 1/I 1934 r.		33.572.45

R-k Zaliczek:

Saldo na 1/I 1933 r.	285.—	
Wydano różnym	808.70	1.093.70
Zwrócono		698.70
Saldo na 1/I 1934 r.		395.—

R-k Wydawnictw:

Saldo {	11.053.57		
na 1/I 1933 r. { na r-k F. K. N.	1.937.44	9.116.13	
Wartość wydawnictw w/g inwentaryzacji na 1/I 1934 r. .		103.177.08	
Na druk pracy p. Piotrowiczowej, częściowo pracy prof. Otrębskiego i inn.		2.553.53	114.846.74
Ze sprzedaży wydawnictw oraz wyrówn. r-ku po zaksięgowaniu inwentarza wydawn.			11.669.66
Saldo na 1/I 1934 r.			103.177.08

R-k Nieruchomości:

Saldo na 1/I 1932, 1933 i 1934 r.		15.600.—

R-k Płacy:

Wynagr. i świadcz. personelu administr. i pomocniczego		3.410.21
Zwrot świadczeń	117.85	
Pokryto z własnych dochodów	3.292.36	3.410.21

R-k Składek członkowskich:

Wpłynęło składek		2.143.50
Odpisano na r-k dochodów . .		2.143.50

R-k Wydatków biurowych:

Telefon	372.40	
Wyd. kancelaryjne	525.52	
„ pocztowe i inne	362.17	1.260.09
Zwrot wyd. pocztowych . . .	48.60	
Pokryto z własnych dochodów	1.211.49	1.260.09

R-k Muzeum:

Wejściowe po 0,20 gr.	911.40	
„ „ 0,50 gr.	228.—	
Za sprzedane fotografje . . .	14.50	1.153.90
Dyżury	273.—	
Nowe pantofle	57.50	
Negatywy fotografji	50.—	
Utrzymanie porządku i inne .	97.30	
Odpisano na r-k dochodów . .	676.10	1.153.90

R-k Utrzymania gmachu:

Opał	890.74	
Światło	198.45	
Woda i kanalizacja	134.45	
Remont centr. ogrzew.	143.20	
Wybrukowanie ścieku	72.28	
Remont parkanu	41.28	
Utrzym. porządku i inne . . .	184.66	1.665.06
Fund. Kult. Narod.	890.74	
Za sprzedaną pompę	100.--	
Pokryto z własn. dochodów .	674.32	1.665.06

R-k Subwencji bezzwrotnych:

% % od kapitałów	1.326.58	
Zapis St. Jodki	6.000.—	
Dar T-wa im. Montwiłłów . .	700.—	
„ O. Rackiewicza	140.—	
Drobne ofiary	30.—	8.196.58
Odpisano na r-k dochodów . .		2.295.83
Saldo na 1/I 1934 r.		5.900.75

R-k Papierów procentowych:

Saldo na 1/I.33 r. i { a) kapit. w pap. %	2.140.87		
{ b) % 1932 r. . .	6.74	2.147.61	
% za rok 1933		56.—	2.203.61
Odpisano na r-k dochodów:			
% za 1933 r. . . .		56.—	
% za 1932 r. . . .		6.74	62.74
Saldo kapitału w papier. procent.			2.140.87

R-k Ministr. Wyzn. Rel. i Ośw. Publ.

Saldo na 1/I 1933 r.	4.523.—	
Wpłynęło	5.000.—	9.523.—
Wydatkowano		5.248.90
Saldo na 1/I 1934 r.		4.274.10

R-k Funduszu Kultury Narodowej:

Saldo na 1/I 1933 r.	28.285.17	
Wpłynęło	7.704.—	35.989.17
Wydatkowano		17.062.98
Saldo na 1/I 1934 r.		18.926.19

R-k Wileńskiego Banku Ziemskiego:

Saldo na 1/I 1933 r.	12.535.79
Wyrównanie r-ku na podstawie pisma W. B. Z. z dn. 9/III 1934 r. Nr. 3447	10.374.06
Saldo na 1/I 1934 r.	2.161.73

R-k Prof. R. Gostkowskiego:

Saldo na 1/I 1933 r.	1.350.99
Wydatkowano	1.311.96
Saldo na 1/I 1934 r.	39.03

R-k Prof. A. Safarewicza:

Należność do zwrotu	1.461.—
Pokryto z r-ku Fund. Kult. Narod.	100.—
Saldo na 1/I 1934 r.	1.361.—

R-k Masy upadł. Banku Spółdz. dla Handlu i Rzemiosł w Wilnie:

Saldo na 1/I 1933 r.	10.756.41
Wydatki notarjalne	114.80
Saldo na 1/I 1934 r.	10.871.21

R-k Kapitału obrotowego:

Saldo na 1/I 1933 r.	25.364.93
Zwiększenie kapitału po uregulow. rachunków	103.562.70
Saldo na 1/I 1934 r.	128.927.63

R-k Wydatków i wpływów:

Z R-ku Subwencji bezzwrotnych	2.295.83	
„ Składek członkowskich	2.143.50	
„ Muzeum	676.10	
„ Papierów procent. . .	62.74	5.178.17
Na R-k Płac	3.292.36	
„ Wydatków biurowych .	1.211.49	
„ Utrzym. gmachu . . .	674.32	5.178.17

JÓZEF DUNAJ

SKARBNIK

NIEŻYJĄCY CZŁONKOWIE TOWARZYSTWA PRZYJACIÓŁ NAUK W WILNIE

HONOROWI, KORESPONDENCI I PROTEKTORZY

Honorowi:

Balzer Oswald
Baranowski Ignacy
Bełza Stanisław
Cybulski Napoleon
Dobrzycki Stanisław
Dybowski Benedykt
Estreicher Karol
Finkel Ludwik
Godlewski Emil (sen.)
Jabłonowski Aleksander
Jabłoński Jan
Janczewski Edmund
Kallenbach Józef
Karejew Mikołaj
Kętrzyński Wojciech
Kraushar Aleksander
Kryński Adam-Antoni
Krzemiński Stanisław
Łatyszew Bazyli
Majewski Erazm
Mickiewicz Władysław
Morawski Kazimierz
Muka Ernest
Orzeszkowa Eliza
Parczewski Alfons † 1933
Prohaska Antoni
Ptaszycki Stanisław † 1933
Raciborski Marjan
Rostafiński Józef
Smolka Stanisław
Suligowski Adolf
Szukiewicz Wandalin
Tarnowski Stanisław
Tretiak Józef
Zahorski Władysław
Zakrzewski Wincenty

Korespondenci:

Bieliński Józef
Czarkowski Ludwik
Dowgird Tadeusz
Gloger Zygmunt
Janowski Ludwik
Jelski Aleksander
Manteuffel Gustaw
Szafnagel Kazimierz

Protektorzy:

Brzeska Zofja
Brzeski Mikołaj
Karłowiczowa Irena
Kołb Antoni
Łęska Marja
Łęski Hilary
Łopaciński Stanisław † 1933
Montwiłł Józef
Montwiłł Stanisław
Rostworowski Tadeusz
Szwański Jan
Tyszkiewiczowa Klementyna
Tyszkiewicz Antoni
Wojnicki Henryk

Spis członków Towarzystwa

w dniu 1 stycznia 1934 r.

A. Członkowie honorowi (§§ 8, 17, 19 statutu).

Abraham Władysław, Lwów.
Askenazy Szymon, Warszawa.
Brensztejn Michał, Wilno.
Brückner Aleksander, Berlin.
Bujak Franciszek, Lwów.
Chrzanowski Ignacy, Kraków.
Curie-Skłodowska Marja, Paryż.
Dąbkowski Przemysław, Lwów.
Fijałek Jan ks., Kraków.
Kościałkowski Stanisław, Wilno.
Krzywicki Ludwik, Warszawa.
Michalski Stanisław, „
Mokrzecki Zygmunt, „
Niederle Lubor, Praga.
Niedermann Max, Neufchâtel.
Piłsudski Józef, Warszawa.
Porębowicz Edward, Lwów.
Ruszczyc Ferdynand, Wilno.
Semkowicz Władysław, Kraków.
Siedlecki Michał, Kraków.
Szadeczky Ludwik, Szegedyn.
Talko-Hryncewicz Juljan, Kraków.
Wrzosek Adam, Poznań.
Zdziechowski Marjan, Wilno.
Zieliński Tadeusz, Warszawa.
Żeligowski Lucjan, maj. Andrzejewo, wojew. wileńskie.

B. Członkowie korespondenci (§§ 8, 17, 19).

Diveky Adorjan, Warszawa.
Hoppen Jerzy, Wilno.
Kulwieć Kazimierz, Warszawa.
Mościcki Henryk, „

C. Członkowie protektorowie (§§ 8, 15, 16).

Bułhak Emanuel, Monte Carlo.
Jeleńska Marja, Wilno.
Przeździecki Józef, Postawy, woj. Wileńskie.
Tyszkiewicz Władysław, Paryż.
Uziębło Lucjan, Wilno.

D. Członkowie zwyczajni i dożywotni (§§ 8, 13, 14).

Abramowicz Ludwik (doż.), Wilno.
Achrem-Achremowiczowa Wanda, Wilno.
Adamus Jan, Wilno.
Adolph Władysław, Wilno.
Adalberg Samuel, Warszawa.
Aleksandrowicz Jerzy, Lwów.
Andrzejewska Marta, Wilno.
Antoszczuk Stanisław, „
Augustowski Witold, „
Baliński Ignacy, Warszawa.
Bałtrukiewicz Jan, Wilno.
Bank Handlowy Prywatny Wileński (wieczysty), Wilno.
Bank Ziemski Wileński (wieczysty), Wilno.
Bańkowski Czesław (doż.), Litwa.
Bańkowski Witold, Wilno.
Bazarewski Stefan, „
Bądzkiewicz Juljan, „
Bądzyński Wacław (doż.), „
Beczkowicz Zygmunt, Ryga.
Bejnarowicz Klemens, Wilno.
Bekier Edward, „
Biegański Edward, Łowicz, woj. warszawskie.
Bińkowski Benedykt (doż.), Poznań.
Bobka Jan, Wilno.
Bochwic Stanisław, Wilno
Bochwic Wacław, Wilno.
Bohdziewicz Antoni, Paryż.
Borkowski Władysław, Wilno.
Borowski Jan, „
Borowski Wacław, „
Bosiacka Anna, „
Bossowski Franciszek, „
Brensztejnowa Jadwiga, „
Brochocki Stanisław, maj. Wersków, pow. nowogródzki.
Broel-Plater Leon ks., Grodno.
Broel-Plater Marjan (doż.), Wilno.
Bronicówna Leonja, Wilno.

Bujalski Władysław, Wilno.
Bułhak Jan, „
Burhadt Aleksander (doż.), Wilno.
Burhardt Mieczysław, maj. Sudawskie, woj. Białostockie.
Buyko Jan, Wilno.
Buykowa Zofja, Wilno.
Charkiewicz Walerjan, Wilno.
Chmielewska Irena, „
Chmura Władysław ks., Belgja.
Chodynicki Kazimierz, Poznań.
Chomiński Aleksander (doż.), Olszewo, woj. wileńskie.
Chomiński Ludwik, Wilno.
Chomiński Olgierd, „
Cywiński Hieronim (doż.), Mitów, Litwa.
Cywiński Stanisław, Wilno.
Czarkowska Melanja, Lublin.
Czarnocki Napoleon, Lida.
Czarnowska Marja, maj. Ryzgory, poczta Kiemieliszki, woj. Wileńskie.
Czechowicz-Lachowicki Paweł, Wilno.
Czekołowska Marja, „
Czeżowski Tadeusz, „
Czyżewski Romuald, „
Danejko Bolesław, Horodyszcze, woj. nowogródzkie.
Dąbrowski Wacław, Warszawa.
Demby Stefan, „
Dmochowski Władysław, Wilno.
Dobaczewski Eugenjusz, „
Domański Zygmunt „
Drége'ówna Helena „
Drużyłowska Julja, „
Dunaj Józef, „
Dunajówna Marja, „
Dubicka Helena, „
Dziedziulówna Janina, „
Dziewulski Wacław, „
Dziewulski Władysław (doż.), „
Ehrenkreutz Stefan (doż.), „
Ehrenkreutzowa Cezarja „
Eiger Marjan, „
Ejdrygiewiczówna Wacława, „
Ejnarowiczówna Stanisława, „
Falkowski Adolf, Kochanówek, woj. łódzkie.
Falkowski Czesław ks.. Wilno.
Fedorowicz Zygmunt, „
Gajdzisowa Marja, „
Gądek Antoni ks., „
Glaser Stefan, Warszawa.
Glixelli Stefan, Lwów.

Goławski Witold, Oszmiana.
Gorzuchowski Ksawery, Wilno.
Gostkowski Rajmund „
Grabińska Wanda, Warszawa.
Grochmalicki Jan, Poznań.
Hanusowicz Bolesław (doż.), Wilno.
Hanusowicz Jan ks., „
Hiller Stanisław, „
Hirschberg Adolf, „
Hleb-Koszańska Helena, „
Hłasko Józef, Warszawa.
Hłasko Marjan, Wilno.
Hołownia Władysław, Wilno.
Hryniewicz Zygmunt, „
Iwaszkiewicz Janusz, „
Jabłonowski Władysław, „
Jackowski Jan, „
Jakubowski Michał, „
Jakubowski Zygmunt, „
Jałbrzykowski Romuald Ks. Arcyb.-Metrop., Wilno.
Jantzen Kazimierz, Wilno.
Januszkiewicz Aleksander, Wilno.
Januszewski Wincenty (doż.), „
Jasieński Stanisław ks., „
Jasinowski Bogumił, „
Jasiński Zbigniew, „
Jasiński Wacław, „
Jastrzębski Michał, Superint. gener., Wilno.
Jastrzębski Stanisław, Wilno.
Jawłowski Hieronim, Warszawa.
Jaworski Iwo, Wilno.
Jeśmanowiczówna Janina, Łuck.
Jodziewicz Aleksander, Wilno.
Jundziłł Adam, „
Jundziłł Zygmunt, „
Kajzer Władysław, Warszawa.
Karaffa-Korbutt Kazimierz, Wilno.
Karpowicz Zygmunt, „
Kasperowiczowa Aleksandra, „
Kempisty Stefan, „
Klimczycka Henryka, maj. Jabłonka, poczta Hermanowicze, woj. wil.
Kognowicki Stanisław, Wilno.
Kolbuszewski Kazimierz, Lwów.
Komar Władysław (doż.), Bejsagoła, Litwa.
Komarnicki Wacław, Wilno.
Koneczny Feliks, Kraków.
Kopeć Witold, Wilno.
Korolec Józef (doż.), Wilno.

Korzon Tadeusz, Wilno.
Koschmieder Erwin, Wilno.
Kotwiczowa Marja (doż.), maj. Turły, poczta Michaliszki, woj. wil.
Kowalenko Władysław, Poznań.
Koźlińska Helena, Wilno.
Krasnopolski Otton, Wilno
Kraszewski Witold, „
Kridl Manfred, „
Krzyżanowski Bronisław, „
Krzyżanowski Jan, „
Kubicka Jadwiga, „
Kulikowski Leon, „
Kuncewiczówna Wanda, „
Lande Jerzy, Kraków.
Lasocka Adelaida (doż.), Wilno.
Lelesz Edmund, „
Lietuvių Mokslo Draugija, „
Limanowski Mieczysław, „
Lipińska Anna, Leszno.
Lorentz Stanisław, Wilno.
Lukas Eugenjusz, Nowogródek.
Lutosławski Wincenty (doż.), Dzięgielewice, woj. Śląskie.
Łapinówna Wanda, Wilno.
Łapińska W. „
Łastowski Wacław, „
Łęska Alina, „
Łęski Włodzimierz, Warszawa.
Łętowski Paweł, Wilno.
Łopaciński Euzebjusz, Wilno.
Łowmiańska Marja, „
Łowmiański Henryk, „
Łoziński Konstanty, Tomaszów Mazowiecki.
Łubieński Wincenty, Wilno.
Łukaszewiczówna Bronisława, Wilno.
Łukaszewicz Jeremi, „
Łukowski Ludwik, „
Maciejewicz Stanisław ks., „
Maculewicz Ludwik, „
Makarow Wacław, „
Malecki Jan, „
Malinowski Władysław, Warszawa.
Marcinowski Józef ks., Wilno.
Marcinowski Klemens, „
Massonius Marjan, „
Mertens Leonard, „
Meysztowicz Aleksander, „
Meysztowicz Walerjan ks., Rzym.
Michalkiewicz Kazimierz Ks. Biskup, Wilno.

Mienicki Ryszard, Wilno.
Mierzeyewski Władysław, Wilno.
Miller Antoni, „
Millerowa Lilla, „
Miłkowski Stanisław ks., Kalwarja pod Wilnem.
Mincer Edward, Wilno.
Mineyko Władyław, Wilno.
Miśkiewicz Tadeusz, „
Modelski Teofil, Lwów.
Mołochowiec Jan, Wilno.
Mongird Wacław, Warszawa.
Monikowski Kazimierz, Wilno.
Morelowski Marjan, „
Muszyński Jan, „
Narębski Piotr, „
Narębski Stefan, „
Narkiewicz-Jodko Ludwik, Nieśwież.
Niekraszówna Leokadja (doż.), Wilno.
Niewodniczański Henryk, „
Nowak Edmund ks., Nowa-Wilejka.
Nowicka Helena, Wilno.
Nowicki Paweł ks., „
Nowicki Władysław, „
Obiezierski Michał, „
Olszański Ignacy ks., Grodno.
Olszewska Marja (doż.), Wilno.
Oko Jan (doż.), „
Opoczyński Kazimierz, „
Oszywa Władysław, „
Otrębski Jan, „
Papuziński Stanisław, Dzisna.
Panejko Jerzy, Wilno.
Parczewski Józef-Ignacy, Gdynia.
Parczewski Walenty, Wilno.
Paszkowska Zofja, „
Patkowski Józef, „
Pelczar Kazimierz, „
Perkowski Leon, „
Piasecki Władysław (doż.), Wilno.
Pigoń Stanisław, Kraków.
Piłsudski Jan, Warszawa.
Piotrowicz Wiktor, Wilno.
Pizło Tadeusz, „
Podwiński Juljan, „
Polaczkówna Marja (doż.), Lwów.
Połubińska Salomea, Wilno.
Poniatowski Kazimierz, „
Popławski Ignacy, „

Popowicz Jan, Lwów.
Prüffer Jan, Wilno,
Przegaliński Witold †, Wilno.
Przewłocka Marja, „
Puciata Leon ks., „
Rackiewicz Oktawjusz, „
Reicher Michał (doż.), „
Remer Jerzy, Warszawa.
Reniger Szymon, Wilno.
Renigerówna Janina. Wilno.
Reuttówna Marja, „
Rodziewicz Wacław, „
Rodziewiczowa Julja, „
Romer-Ochenkowska Helena, Wilno.
Rostkowska Janina, Wilno.
Rudnicki Juljusz, „
Rutkowski Michał ks., Pińsk.
Rybicki Józef, Wilno.
Rydzewski Bronisław Wilno.
Rydz-Śmigły Edward (doż.), Warszawa.
Rygiel Stefan, Warszawa.
Ryniewicz Antoni, „
Safarewicz Aleksander, Wilno.
Safarewicz Jan, „
Samulanis Antoni, „
Sawicki Adam ks. prałat, „
Sejmik Wileńsko-Trocki (wiecz.), Wilno.
Sienkiewicz Czesław (doż), Wilno.
Skinder Czesław, Lida.
Śledziewski Piotr ks., Wilno.
Ślendziński Ludomir, „
Sławiński Kazimierz, „
Sokołowska Helena, „
Sokołowski Gabrjel, „
Sokołowski Ludwik, „
Sokołowski Władysław, „
Songin Józef ks., „
Sosnowski Stanisław, Wołkowysk.
Srebrny Stefan, Wilno.
Stabryła Edmund ks., Pińsk.
Staniewiczowa Eugenja, Wilno.
Staniewicz Witold (doż.), „
Staniszewski Kazimierz, „
Stasiun Józef, Wilejka pow.
Staszewski Wacław, Wilno.
Strawińska Zofja, „
Studnicka-Gizbert Kozłowska Janina, Grodno.
Studnicki-Gizbert Wacław, Wilno.

Studnicki-Gizbert Władysław, Wilno.
Sukiennicki Wiktor, "
Sułkowski Leon, "
Sumorok Juljusz, "
Świaniewicz Stanisław "
Świątecki Kazimierz, "
Świeżyński Florjan, "
Świda Florjan (doż.), "
Świda Witold, "
Świdzińska Antonina "
Świrski Ignacy ks., "
Swolkień Konstanty, "
Sycianko Czesław, "
Szafnagiel Jan, "
Szakien Bronisław, "
Szakienowa Sabina, "
Szalewicz Władysław, "
Szapszał Hadži Seraja Chan, Hacham, Wilno.
Szczerbicki Edward, Oszmiana.
Szczuka Stanisław, Wilno.
Szmurło Jan, "
Sztolcman Gustaw, "
Szulc Paweł, "
Szuszkiewicz Bronisław, Grodno.
Tatarkiewicz Władysław, Warszawa.
Traczewski Cezary, Wilno.
Truszkowska Marja (doż.), Wilno.
Trzebiński Józef, "
Turkowska Jadwiga, "
Turkowski Tadeusz, "
Turska Halina, "
Turski Ignacy, "
Tuskiewicz Olgierd, Kraków.
Tyszkiewicz Benedykt (doż.), Warszawa.
Umiastowska Janina (doż.), Wilno.
Umiastowski Wojciech, m. Stoki, p. Bieniakonie, woj. wileńskie.
Vorbrodt Stanisław, Sosnowiec.
Wagner Karol, W. Soleczniki, woj. wileńskie.
Wagnerowa Elżbieta, Wilno.
Walicka Wacława, Laski k. Warszawy.
Walicki Franciszek, Wilno.
Wasilewski Leon, Warszawa.
Waszkiewicz Antoni, Wilno.
Waśkowski Eugenjusz, "
Wejtko Wacław, "
Weyssenhoff Jan "
Węckowicz Wacław, "
Wielhorski Władysław, "

Wierzyński Józef, Wilno.
Wilanowski Bolesław ks. (doż.), Wilno.
Wilczyński Jan, „
Wiśniewski Piotr, „
Władyczko Stanisław, „
Wolański Adam, „
Wołodźko Franciszek ks., „
Wołodźko Witold (doż.), „
Wróblewski Bronisław, „
Wysłouch Seweryn, „
Zachwatowicz Stanisław, „
Zajączkowski Stanisław, „
Zajkowski Józef, „
Zapaśnik Bronisław, „
Zarewicz Stanisław (doż.), Warszawa.
Zawadzki Adam, Wilno.
Zawadzki Feliks (doż.), Wilno.
Zawadzki Władysław, „
Zawadzki Zygmunt, „
Zdziechowski Kazimierz, Raków, woj. nowogródzkie.
Ziemacki Władysław, Polany, woj. wileńskie.
Żygmund Antoni, Wilno.
Żabko-Potopowicz Antoni, Warszawa.
Żebrowski Leon ks., Wilno.
Żmigrodzka Ludwika, „
Żongołłowicz Bronisław ks., Warszawa.
Żukowski Józef, Brześć nad Bugiem.
Żukowski Piotr, Poznań.
Życka Ludwika, Wilno.

Przystąpił jako członek zwyczajny T. P. N. po dn. 1. I 1934 r.

Engiel Mieczysław, Wilno.

WILNO
DRUKARNIA ZORZA